

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شیوه های نوین یادگیری و تدریس

مؤلف:

رحمان آقائی

www.ketab.ir

سرشناسه	آقای، رحمان، ۱۳۷۴ -
عنوان و نام پدیدآور	شیوه‌های نوین یادگیری و تدریس / مولف رحمان آقای.
مشخصات نشر	تبریز: انتشارات پژوهش‌های دانشگاه، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۶۸ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰۳-۹۲-۱
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	تدریس -- روش‌شناسی
موضوع	Teaching -- Methodology
موضوع	تحقیق عملی در آموزش و پرورش
موضوع	Action research in education
موضوع	تدریس اثربخش
موضوع	Effective teaching
شناسه افزوده	انتشارات پژوهش‌های دانشگاه
رده بندی کنگره	LB۱۰۲۵/۳/ ۷۵ش۹۱۳۹۶
رده بندی دیویی	۳۷۱/۰۳
شماره کتابشناسی ملی	۵۹۲۹۳

عنوان کتاب : شیوه‌های نوین یادگیری و تدریس
 نویسنده : (رحمان آقای)
 ناشر : (انتشارات پژوهش‌های دانشگاه)
 طراح روی جلد : مهرداد جابر بابایی
 صفحه آرای : محمد مصدقانی
 چاپ و صفای : مدیران
 تیراژ : ۵۰۰
 نوبت چاپ : اول / ۱۳۹۶
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰۳-۹۲-۱
 قیمت : ۱۰۰۰۰۰ ریال

انتشارات پژوهش‌های دانشگاه

مرکز تخصصی چاپ نشر کتب دانشگاهی ویژه اساتید، اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها

آدرس دفتر مرکزی : آذربایجان شرقی، تبریز، آبرسان، مجتمع تجاری بلور، روبروی کلاتری، داخل حیاط (ضلع شرقی) ۹۷۰۰۰
 تلفن‌های تماس بخش مدیریت : ۰۹۱۴۶۱۴۳۳۴۶/۰۴۱۳۳۲۲۱۱۶
 بخش امور فنی : ۰۹۱۰۰۱۹۸۵۰/۰۴۱۳۳۲۲۵۰۲۴۸
 دفتر اهر : شهرستان اهر - میدان معلم - روبروی دارایی - انتشارات پژوهش‌های دانشگاه / دفتر اهر
 تلفن : ۰۹۳۰۰۰۱۴۸۴۸۶
 مرکز بخش : آذربایجان شرقی، تبریز، خیابان امام، روبروی سه راه طالقانی، انتشارات شایسته
 تلفن : ۰۴۱-۳۵۵۶۱۹۶۱
www.Pajohesh-daneshgah.ir / Info@pajohesh-daneshgah.ir www.Unpb.org / Info@unpb.org

طبق قانون حمایت از حقوق ناشران و مولفان هر شخص حقیقی و حقوقی که تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر و مولف، نشر یا عرضه یا تکثیر یا تجدید چاپ نماید مورد پیگیری جدی قانونی قرار خواهد گرفت و مطابق با جرایم قوانین اسلامی برخورد خواهد شد.

فهرست

۶ مقدمه :

فصل اول: آشنایی با مفاهیم یادگیری و تدریس

۱۰ تعریف یادگیری :

۱۳ سبک های یادگیری :

۱۵ انواع یادگیری :

۱۵ یادگیری کلامی :

۱۶ یادگیری حرکتی :

۱۶ یادگیری مشاهده ای :

۱۷ یادگیری اجتماعی :

۱۸ یادگیری تصادفی :

۱۸ یادگیری نهفته :

۱۹ تعریف تدریس :

۲۲ رابطه ی تدریس و یادگیری :

۲۳ نقش معلم در فرآیند تدریس و یادگیری :

۲۴ تفاوت بین تدریس و یادگیری :

فصل دوم: انواع شیوه های تدریس

۲۸ تعریف روش :

۲۸ تقسیم بندی روش تدریس :

۳۰ معلم و تدریس :

۳۱	روش تدریس معلم:
۳۲	مقایسه روش های نوین با روش های سنتی تدریس :
۳۲	روش سنتی
۳۳	شیوه های نوین
۳۴	آشنایی با انواع هدف های آموزشی برای تدریس بهتر:
۳۴	حیطه ی شناخت
۳۶	حوزه عاطفه
۳۷	حوزه ی روانی - حرکتی
	فصل سوم: معرفی شیوه های نوین تدریس
۴۰	روش تدریس همیاری :
۴۲	یادگیری مشارکتی:
۴۵	اقدام پژوهی :
۴۶	اقدام پژوهی و کاربردهای آن:
۴۷	تعریف اقدام پژوهی و تبیین جایگاه آن در میان سایر روش های پژوهش:
۴۹	مراحل اقدام پژوهی:
۴۹	روش تدریس آموزش آزمایشگاهی :
۵۰	مفاهیم اساسی روش تدریس آزمایشگاهی :
۵۱	مراحل اجرای روش آموزش آزمایشگاهی:
۵۱	تدریس به شیوه ی بارش مغزی (طوفان فکری):
۵۲	قواعد بارش مغزی:
۵۳	چهار قاعده اساسی بارش مغزی :
۵۴	مراحل روش بارش مغزی:

۵۵	روش تدریس گردش علمی:
۵۶	انواع گردش علمی:
۵۸	مراحل اجرای روش گردش علمی:
۶۰	روش پرسش و پاسخ:
۶۲	محاسن و محدودیت های روش پرسش و پاسخ:
۶۳	روش حل مسئله:
۶۶	منابع:

مقدمه :

یکی از مباحث اساسی و بنیادی تعلیم و تربیت شیوه های تدریس می باشد که در فرایند تدریس و ساخت شخصیت و روند ذهنی، عاطفی، آموزشی و تربیتی دانش آموزان نقش اساسی دارد. با این همه در متون علمی کمتر مورد توجه و عنایت قرار گرفته است. (کولین و لاسلت، ترجمه صباغیان، ۱۳۷۳، ص ۴۵)

روش های رقم و نوین به آن روش هایی اطلاق می گردد که با اتکا به مبدأ فعالیت و روش بدون هدف، توجه به مانی فلسفی، روان شناسی، سازگاری کوشش های آموزشی با نیازهای فردی و اجتماعی مورد عمل قرار گیرد و در اصلاح و پیشرفت آن از نتایج آخرین یافته های پژوهش ها در آموزش و پرورش استفاده می شود. در کنار شرایط و امکانات آموزشی نیروی انسانی و بویژه معلم، از مهمترین عوامل تشکیل دهنده محیط های آموزشی است. تاثیر موقعیت و امکانات مناسب بر هیچ فردی پوشیده نیست. اما امکانات و تجهیزات بدون وجود معلم کارایی لازم را نخواهد داشت. معلم با شناخت امکانات به تجربه مناسب محیط آموزشی می پردازد. محیط و امکانات آموزشی را سازماندهی می کند، موقعیت آموزش مناسب را بوجود می آورد و با شناخت استعداد، علایق و توانایی شاگردان، آنان را در طریقه صحیح یادگیری هدایت می کند. البته چنین نقشی به دانش و اعتقادات معلم بستگی دارد. اگر چه کنجکاری ارضای آن را بدیهی ترین احتیاجات شاگردان است. اگر معلم با نظریه ها و اصول یادگیری آشنا نباشد و تدریس را فقط انتقال واقعیت های علمی بداند و تجارب یادگیری را منحصر به نشستن در کلاس، گوش دادن و حفظ کردن مطالب شنیده شده یا نوشته شده در کتاب تصور کند، مسلم است که در تقویت کنجکاوی و پرورش استعداد و تفکر علمی شاگردان چندان موفقیتی به دست نخواهد آورد. زیرا شاگرد که همواره علاقمند به فکر کردن است. در بررسی عوامل مختلف باید فرصت حرکت و جنبش داشته باشد تا بتواند به هدف های آموزشی برسد. یادگیری بدون تلاش و فعالیت

و تعامل با محیط صورت نخواهد گرفت. کسی که می‌خواهد یاد بگیرد باید فعالیتی متناسب با علایق و توان خود داشته باشد. و اگر در روش تدریس معلم این نکات در نظر گرفته نشود، مدرسه و کلاس برای شاگرد جالب توجه و جذاب نخواهد بود، اما اگر معلم خود را راهنما و ایجادکننده شرایط مطلوب یادگیری بداند و بجای انتقال اطلاعات، روش کسب تجربه را به شاگردان بیاموزد، آنان در برخورد با مسائل فعال‌تر خواهند شد، از منابع مختلف استفاده خواهند کرد، اطلاعات لازم را به دست خواهند آورد، به سازماندهی آن خواهد پرداخت و آن را تحلیل خواهند کرد تا به حل مسائل نایل شوند. با چنین روشی، شاگرد نه فقط حقایق علمی را فرا می‌گیرد. بلکه با این‌ها علمی کسب معرفت نیز آشنا خواهد شد، طرز کار را با منابع مختلف و نحوه استفاده از مطالب درسی برای حل مساله را خواهد آموخت و در فرایند یادگیری، ابتکار و خلاقیت خود را به کار خواهد بست. (زرعی، طیب و همکاران ۱۳۹۵).